

Tautra verneområde

Myrsnipe
Calidris alpina
Vadefuglene setter sitt preg på området i sommerhalvåret, særlig i trekktidene. De vanligste er tjeld, sandlo, vipe, helllo, myrsnipe, fjærplytt (også om vinteren), brushane, strandsnipe, gluttssnipe, rødstilk, storspove og enkeltbekkasen.

Rødstilk
Tringa totanus

Polarsnipe
Calidris canutus
Havelle *Clangula hyemalis*
Tallrik, særlig i Svaet i vinterhalvåret.

Arktiske vadere som tundralo, polarsnipe, dvergsnipe, sandløper, tundrasnipe, sotsnipe og lappspove opptrer regelmessig, men i varierende antall, på høsttrekket.

Arktiske vadere som tundralo, polarsnipe, dvergsnipe, sandløper, tundrasnipe, sotsnipe og lappspove opptrer regelmessig, men i varierende antall, på høsttrekket.

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Tautra med Svaet naturreservat og fuglefredningsområde i Frosta kommune ble opprettet 19. desember 2003. Området ble opprinnelig vernet 14. desember 1984, men verneforskriftene ble revidert i 2003.

Hele verneområdet dekker et areal på ca. 16,5 km² hvorav ca. 1,8 km² er landareal. Naturreservatet dekker et areal på ca. 2,7 km², hvorav ca. 0,3 km² er landareal. Fuglefredningsområdet dekker et areal på ca. 192 daa hvorav alt er landareal. Dyrefredningsområdet dekker et areal på ca. 13,6 km², hvorav ca. 1,2 km² er landareal.

Formålet med fredningen er å bevare et viktig artsrikt våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

Tautra

er 3,5 km lang, nesten helt flat og nærmest delt i to. Den nordlige delen omfatter kulturlandskap med beite, åker og eng, blandet med buskvegetasjon og treklynger. Sørdelens har et stort oppdyrkede parti, samt to grandominerte skogpartier. Her ligger en brakkvannsdam og et lite vatn, Måsdammen - begge disse er svært rike fuglelokaler.

Sundet mellom Tautra og fastlandet, Svaet, er et svært fuglerikt gruntvannsområde som er 10-15 meter på det dypeste. Ved fjære sjø tørrlegges store fjæremråder både rundt Tautra og på fastlandet.

En rik vegetasjon

Plantelivet på Tautra er frodig og variert, med innslag av en rekke varmekjære og kravstore planter, bl.a. mørkonglys, filtkonglys, kransmynte, vassmynte, norsk timian og bakkemynte - foruten en rekke interessante orkidéer, vannplanter og grasarter.

Forvaltningsmyndigheten har igangsatt skjøtsel innenfor deler av verneområdet for å ivaretak kulturlandskapet og sikre at verneverdiene blir ivaretatt.

Et fugleområde av internasjonalt verdi

Tautra med Svaet er en av de beste lokalitetene for våtmarksfugl Trøndelag, og er også viktig både nasjonalt og internasjonalt. Det rike fuglelivet gjorde at Tautra i 1985 fikk status som Ramsar-område (se nedenfor).

Tautra hadde tidligere Nord-Trøndelags største hekkekolonier av ærfugl og fiskemåke, men antallet sank drastisk etter at moloen til øya ble bygd og rovdyr som rødrev, grevling og mink kom over. Moloen stengte samtidig strømmen gjennom Svaet, noe som ødela næringsforholdene for dykkender. I 2003 ble det laget åpning i moloen for å gjenopprette noe av den tidligere strømmen og i tillegg bygd rovdyrsperrre.

Tautra er tross alt fremdeles en viktig hekkeplass, og flere interessante arter hekker her, særlig ved Måsdammen og på holmen Øksningen.

Fjære- og gruntvannsarealene i verneområdet er meget viktige rasteplasser for våtmarksfugler som gjess, ender og vadere på vår- og høsttrekket. I de mest hektiske periodene i april-mai og august-oktober kan tusenvis av fugler være samlet her. I trekketidene er også en lang rekke sjeldne fuglearter observert i området.

Også vinterstid har Tautra med Svaet et rikt fugleliv. Dykkender dominerer, men også lommer, dykkere, skarv, stokkand, havørn og alkefugler setter sitt preg på området.

Før dykkender som ærfugl og sjøorre m.fl. er Svaet et viktig myteområde, dvs. oppholdssted mens svingskjærene felles midtsommers.

Mer enn 200 fuglearter er observert innenfor verneområdet, noe som er et meget høyt antall innenfor et begrenset område så langt nord.

Ramsarkonvensjonen

"International Conference on the Conservation of Wetlands and Waterfowl" fant sted i byen Ramsar i Iran i 1971. Der ble Ramsarkonvensjonen utarbeidet av representanter for 18 regjeringer. Landene som undertegner konvensjonen forplikter seg til å peke ut våtmarksområder som har internasjonal betydning for våtmarksfugler og føre dem opp på den internasjonale Ramsarlisten.

Tautra verneområde

Gulnebbblom *Gavia adamsii*
Tautra og Svaet er den eneste lokaliteten i Trondheimsfjorden hvor denne arktiske arten overvintrer regelmessig.

Hettermåke *Larus ridibundus*
Hekkekolonien ved Måsdammen er den største i Trøndelag.

Norsk timian *Thymus praecox*

Dvergblåvinge *Cupido minimus*

Polarsnipe *Calidris canutus*
Havelle *Clangula hyemalis*
Tallrik, særlig i Svaet i vinterhalvåret.

Aarfugl *Somateria mollissima*
En karakterfugl hele året. Særlig i Svaet samles store mengder.

Sjøorre *Melanitta fusca*
Tallrik, særlig i Svaet, hele året. Har også hekket - Tautra er ett av de få steder hvor arten er funnet hekkende ved saltvann.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*
Tautra og Svaet er en av de få lokalitetene i Trondheimsfjorden hvor den opptrer regelmessig.

Praktærfugl *Somateria spectabilis*
Denne arktiske arten har hekket på Tautra tre ganger - de eneste kjente hekkefunnene i Norge. Andre sjeldne fugler som er funnet hekkende er bl.a. vannrike og myrrikse.

Utdrag av vernebestemmelserne

- Vegetasjonen på land og i vann er fredet mot skade og ødeleggelse.
- Alt vilt er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Jakt, fangst, bruk av skytevåpen samt slipp av hund er forbudt.
- Tekniske innrep er ikke tillatt. Forsøpling er forbudt.
- Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt i sone A, og på land på Øksningen.
- Camping, teltslagning og oppsetting av kamuflasjeinnretninger er forbudt.
- I tiden f.o.m. 25. april t.o.m. 15. juli er all ferdsel i naturreservatet og fuglefredningsområdet forbudt (Sone A og B på kartet).**

På Øksningen varer forbudsperioden fra 15. april til og med 1. juli.
Ferdelsrestriksjonene gjelder ikke dyrefredningsområdet (Sone C på kartet).

Bestemmelserne er ikke til hinder for:

- Sanking av grusstein til eget bruk langs strandene, tang, bær og matsopp.
- Jakt på rådyr, hare, mår, rev og mink i samsvar med viltloven.
- Bruk av hund under kontroll i forbindelse med utøvelse av tillatt jakt.
- Ferdsel etter merket sti fra P-plass ved Tautratun til fugletårn ved Måsdammen.

Extract from the conservation regulations

- The vegetation on land and in the water is protected from damage and destruction.
- All game is protected from every form of harm, destruction and unnecessary interference. Hunting, trapping, use of firearms and allowing dogs to go unleashed are prohibited.
- Technical interventions are not permitted. Littering is prohibited.
- Motor traffic on land and on water is prohibited.
- Camping, pitching tents and setting up camouflage cover is prohibited.
- From 25 April until 15 July, all traffic in the nature reserve (A on the map) and the bird sanctuary (B) is prohibited.**

The regulations permit:

- Gathering of gravel for your own use along the beaches, as well as seaweed, berries and edible mushrooms.
- Use of a dog under control in connection with permissible hunting.
- Use of the marked path from the parking place at Tautratun to the bird-watching hide at Måsdammen.

Auszug aus den Schutzbestimmungen

- Die Pflanzenwelt an Land und im Wasser darf nicht beschädigt oder zerstört werden.
- Alle wilden Tiere stehen unter Schutz. Sie dürfen weder gejagt, gefangen noch unnötig gestört werden. Der Gebrauch von Schusswaffen ist verboten, und Hunde müssen an der Leine geführt werden.
- Technische Eingriffe sind nicht erlaubt. Es ist verboten, Müll und Abfälle liegen zu lassen.
- Der Gebrauch motorisierter Fahrzeuge an Land und auf dem Wasser ist verboten.
- Camping und Aufstellen von Zelten und Tarneinrichtungen ist verboten.
- In der Zeit vom 25. April bis und mit 15. Juli herrscht Betretungsverbot im Naturreservat (Gebiet A auf der Karte) und im Vogelschutzgebiet (Gebiet B auf der Karte).**

Ungeachtet dieser Bestimmungen ist es erlaubt,

- zum Eigengebrauch Kieselsteine am Strand, Tang, Beeren und essbare Pilze zu sammeln,
- Hunde unter Kontrolle in Verbindung mit erlaubter Jagd zu gebrauchen, und
- das Gebiet auf dem markierten Pfad zwischen dem Parkplatz bei Tautratun und dem Vogelbeobachtungsturm bei Måsdammen zu betreten.

Nærmere informasjon kan fås hos:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer, tlf. 74 16 80 00. www.fylkesmannen.no
Frosta kommune, 7633 Frosta, tlf. 74 80 88 00. www.frosta.kommune.no

